

Jak przygotować plik do druku na maszynach offsetowych - podstawowe informacje

Porady techniczne

Przygotowanie pliku do druku na maszynach offsetowych wymaga kilku podstawowych kroków:

- 1. Format pliku:** Pliki drukowane offsetowo zwykle wymagają formatu PDF lub EPS. Upewnij się, że Twój plik jest zapisany w odpowiednim formacie i jest przygotowany do druku. Przestrzeń barwna: Upewnij się, że plik jest zapisany w formacie CMYK. Ta przestrzeń kolorów zapewnia dokładne odwzorowanie kolorów na druku offsetowym. Format RGB, który jest używany w Internecie, może być zniekształcony na druku offsetowym, więc należy unikać korzystania z tej przestrzeni.
- 2. Rozdzielczość:** Wymagana rozdzielczość dla plików drukowanych offsetowo wynosi zazwyczaj 300 dpi (pikseli na cal). Wymagana rozdzielczość może się różnić w zależności od maszyny drukującej i wielkości druku, dlatego zawsze warto zasięgnąć informacji u drukarza.
- 3. Obszar cięcia:** Przygotuj plik z odpowiednim obszarem cięcia. Obszar cięcia to część projektu, która zostanie ostatecznie wycięta z druku. Upewnij się, że wszystkie elementy projektu, takie jak tekst i obrazy, znajdują się wewnątrz obszaru cięcia.
- 4. Marginesy i spady:** Zostaw odpowiednie marginesy w pliku, aby zapobiec przypadkowemu wycięciu ważnych elementów projektu. Zaleca się zostawienie 3-5 mm marginesu wokół całego projektu. Odpady drukowe (tj. części druku, które zostaną wycięte) należy także uwzględnić w pliku i zostawić na obszarze cięcia.
- 5. Czcionki:** Jeśli używasz niestandardowych czcionek, upewnij się, że są one osadzone w pliku PDF lub EPS. W przeciwnym razie drukarka może zastąpić niestandardową czcionkę czcionką podstawową, co może wpłynąć na wygląd Twojego projektu.
- 6. Wersja kolorystyczna:** Jeśli Twój projekt zawiera elementy, które są drukowane w kolorze specjalnym, takim jak złoto lub srebro, należy przygotować dodatkową wersję pliku, która będzie oddzielnie drukowana na maszynie offsetowej z użyciem specjalnego koloru.
- 7. Kontakt z drukarzem:** Na koniec warto skonsultować się z drukarzem, który będzie wykonywał druk. Drukarnia może udzielić informacji i porad, które pomogą w przygotowaniu pliku do druku na maszynach offsetowych.

UWAGA! Należy pamiętać, iż nieskalibrowany monitor, a także zwykła drukarka nie przedstawia kolorów w sposób wiarygodny. Do weryfikacji kolorystyki służy certyfikowany proof cyfrowy, który możemy na życzenie przygotować do wglądu przed rozpoczęciem druku. Do

weryfikacji kolorów Pantone służą odpowiednie próbki kolorów dostępne w drukarni.

Format pliku do druku

Pliki zamknięte

Obecnie obowiązującym formatem pliku w poligrafii jest PDF z odpowiednio zdefiniowanymi parametrami dla druku offsetowego. Podstawowe to:

- rozdzielczość grafik,
- kolorystyka (przestrzeń barwna i kolory dodatkowe)
- sposób ładowania fontów
- spady

Można skorzystać z predefiniowanych ustawień zapisu PDF-a: Jakość drukarska (Press Quality), PDF X-1a lub PDF X-3 (w przypadku wybrania standardów PDF X-1a lub PDF X-3 ewentualne kolory RGB w pliku zostaną automatycznie przekonwertowane na CMYK). Skład komputerowy i generowanie plików PDF odbywa się użyciu programów do grafiki komputerowej (Adobe oraz Corel).

Jeśli nie PDF, to co?

Dopuszczalne jest przekazanie do druku spłaszczonych map bitowych (np. *.tiff) 300ppi oraz plików .eps i .psd.

Pliki otwarte

Drukarnie nie akceptują plików otwartych, natomiast czasem nie da się tego uniknąć. Pliki otwarte programu Corel muszą mieć teksty zamienione na krzywe.

MS WORD

PDF-y bezpośrednio zapisane z tego programu technicznie nie nadają się do profesjonalnego druku i mogą jedynie pełnić funkcję wzoru do wykonania profesjonalnego projektu w studiu grafiki. Możliwe jest zapisanie poprawnego pliku PDF za pomocą drukarki Adobe PDF. Dodaje się ona w systemie po zainstalowaniu Adobe Acrobat (instrukcja jak zainstalować drukarkę PDF)

Kolor – CMYK i PANTONE

W poligrafii prace pełnokolorowe drukowane są przy użyciu czterech farb – CMYK – cyjan, magenta, yellow i black (kontur). Jednostronne projekty kolorowe nazywane są 4×0, a dwustronne 4×4, lub 4/0 i 4/4.

Do druku będą brane pod uwagę tylko pliki z grafiką w trybie kolorystycznym CMYK. Dlatego tryb wszystkich grafik musi być zmieniony z RGB na CMYK podczas two-

żenia projektu lub w trakcie eksportu.

Możesz również użyć dodatkowych kolorów z palety Pantone, jeśli konieczne jest użyć dodatkowych farb do druku. Należy to jednak wyraźnie zaznaczyć na etapie kalkulacji ceny druku i świadomie wykorzystać w projekcie.

Kiedy i jak można stosować kolory dodatkowe?

Chociaż możliwe jest drukowanie przy użyciu mniej niż czterech kolorów, należy wiedzieć, że nie wszystkie grafiki, które wizualnie wydają się być w dwóch kolorach, zostaną w rzeczywistości rozbarwione do dwóch kolorów. Dlatego należy świadomie postępować z plikami graficznymi tak, aby liczba kolorów w pliku graficznym zgadzała się z zamówieniem.

Rozdzielczość grafik

Mapy bitowe (zdjęcia) umieszczone w projekcie powinny mieć rozdzielczość 300 ppi. W przeciwnym razie na wydruku mogą być widoczne charakterystyczne piksele. Dla prac w dużym formacie (np. plakat B1) można obniżyć rozdzielczość do 200ppi, by plik do druku nie był zbyt „ciężki” (tzn. zajmował mniej miejsca na dysku twardym, co ułatwi przesłanie projektu do drukarni).

Spady i marginesy

W projektach które zawierają elementy lub tła umieszczone do samej krawędzi publikacji należy zastosować spady. Oznacza to, że elementy te nie mogą kończyć się równo z krawędzią strony, tylko muszą wykraczać poza nią tak, by mogły być odcięte (pozwala to uniknąć białej obwódki wokół gotowej prac). Wielkość spadu do wielkości druków – ulotka, plakat, wizytówka – to 2 mm. Również istotne jest zastosowanie wewnętrznych marginesów. Ważne elementy, tzn. teksty, logotypy etc. powinny być odsunięte od linii cięcia na odległość o ok. 3mm. Wykluczy to ryzyko „przycięcia” tych elementów, a poza tym umiejscowienie takich elementów blisko krawędzi strony jest zazwyczaj mało estetyczne.

Tekst i linie czarne

Czarny tekst i linie powinny mieć wyłącznie jedną składową kolorystyczną (100%K), teksty które zawierają więcej niż jedną składową mogą spowodować problemy z pasowaniem druku wynikającym z własności fizycznych papieru i może skutkować rozmyciem kształtu liter. Najmniejsze dopuszczalne teksty to 5 punktów dla tekstów czarnych i 7 punktów dla tekstów kolorowych. Należy unikać drobnych tekstów w tzw. kontrze (np. białych tekstów na czar-

nym tle), jeżeli jednak występują w projekcie, koniecznie muszą być w postaci obiektów wektorowych. Czarne teksty niewielkich rozmiarów są zdecydowanie bardziej czytelne od tekstów szarych. Skala szarości uzyskiwana jest w poligrafii rastrowaniem obrazu (zmniejszaniem gęstości punktów, które składają się na jest obraz), co w przypadku niewielkich liter wpływa na ostrość ich krawędzi;

Sposób ładowania fontów

W opcjach zapisu PDF-a należy koniecznie zaznaczyć „osadź czcionki w dokumencie” („embed fonts in document”) lub zamienić je na krzywe przez zapisaniem do PDF-a (convert to curves).

Jak skontrolować plik przed wysłaniem do drukarni

W plikach otwartych przy powiększeniu do wielkości rzeczywistej, grafiki powinny ładnie wyglądać, a w ustawieniach eksportu pliku PDF należy pamiętać o zdefiniowaniu wysokiej rozdzielczości (zalecamy 300ppi), kolorystyki na CMYK i zachowaniu spadów z dokumentu.

Co sprawdzić przez zapisaniem projektu do formatu PDF

Przed zapisaniem pliku PDF-a trzeba upewnić się czy:

- wymiary projektu są zgodne ze złożonym zamówieniem;
- wszystkie grafiki zostały zamienione na CMYK;
- na każdej stronie pracy są poprawne spady;
- grafiki mają odpowiednią rozdzielczość;
- warstwy dokumentu są spłaszczone;
- fonty zamienione są na krzywe (ew. można je osadzić w dokumencie podczas zapisywania)
- projekt nie zawiera białych obiektów nadrukowanych

Co sprawdzić w gotowym pliku PDF

Po zapisaniu PDF-a zawsze należy otworzyć go przez wysłaniem do drukarni, by sprawdzić czy:

- podczas zapisu rozdzielczość nie zmniejszyła się (przy zbliżeniu ok. 200-300% na fotografiach piksele powinny być wcale lub słabo widoczne, innymi słowy zdjęcia powinny wyglądać ładnie i nie być zbyt rozmyte);
- zostały zachowane spady z projektu (wybranie niewłaściwych ustawień utworzenia pliku PDF może spowodować, że plik zapisze się bez spadów uwzględnionych w projekcie);
- cienie, elementy przezroczyste i inne efekty specjalne wyświetlają się poprawnie (szczególnie w przypadku programu Corel Draw); nie wystąpiły inne nieoczekiwane zmiany w wyglądzie projektu.